

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 31-01-2024

Mødedato Onsdag d. 31. januar 2024 kl. 08:00

Mødested Mødelokale 1, Ndr. Kajgade 1, 9500 Hobro

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budgetvejledning 2025-28.....	4
Opfølgning på Kommunaløkonomisk Forum 2024.....	6
Indberettet likviditet 4. kvartal 2023.....	7
Lånoptag 2024.....	10
Lukket: Orienteringssager.....	13
Lukket: Eventuelt.....	14
Lukket: Underskriftsark.....	15

Punkt 17: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-21

Forventet sagsgang

ØK

Anledning

Godkendelse af dagsorden.

Indstilling

Borgmesteren indstiller til Økonomiudvalget:

1. At Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A), Simon Linde (C) og Emma Houe Mølgaard (O)

Punkt 18: Budgetvejledning 2025-28

00.30.10-S00-3-23

Forventet sagsgang

ØK

Anledning

Økonomiudvalget skal behandle oplæg til budgetvejledning for Budget 2025-28. Budgetvejledningen udstikker rammerne og forudsætningerne for budgetprocessen og indeholder tids- og procesplan for den politiske budgetproces.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomiudvalget:

1. At budgetvejledning for Budget 2025-28 godkendes.
2. At Forhandlingsudvalgets sammensætning drøftes og godkendes.

Inddragelse

Oplæg til budgetvejledning er udarbejdet på baggrund af evalueringer af budgetprocessen for Budget 2024-27 i henholdsvis Direktionen, DC-gruppen, Hovedudvalget og Økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Budgetprocessen for udarbejdelsen af budget 2024-27 har været evalueret i organisationen. På baggrund af de evalueringer vil oplægget til en budgetproces for budget 2025-28 grundlæggende hvile på samme principper.

Budgetprocessen kan overordnet set opdeles i to hovedfaser:

1. Forberedelses- og afklaringsfase fra januar til maj
2. Politisk forhandlingsfase fra august og frem til budgetforlig

I den første fase af processen vil direktionen udarbejde et oplæg til et budget i balance. Oplægget til et budget i balance skal ske med afsæt i Byrådets overordnede vision samt de økonomiske styringsprincipper. Henset til kommunens aktuelle økonomiske udfordringer med en faldende likviditet, kan det blive vanskeligt at overholde de økonomiske mål for 2025. Økonomiudvalget skal på møde i februar 2024 drøfte håndtering af udfordringen på kort og længere sigt. Direktionen vil tage Økonomiudvalgets drøftelser med i udarbejdelsen af budgetoplægget og vurdere, hvorvidt det er muligt at overholde de økonomiske målsætninger for 2025. Byrådet besluttet at igangsætte en analyse af demografimodellen på ældreområdet. Analysens konklusioner vil indgå i direktionens budgetoplæg, hvor det vil blive vurderet, hvorvidt der er tale om strukturel ubalance på området, som skal håndteres i budgettet.

Direktionens oplæg vil blive præsenteret for Forhandlingsudvalget i maj måned, hvorefter oplægget sendes til kvalificering i Hovedudvalgene og Fag MED. Kvalificeringerne fra MED tilgår direktionen, som på den baggrund vurderer, om der skal justeres i det oplæg, som overleveres til Byrådet. MED's kommentarer vil blive samlet og overleveret til Byrådet i sin helhed.

Sideløbende med kvalificering af direktionens oplæg i MED vil oplægget blive drøftet i de stående Udvalg. Alle stående Udvalg har mulighed for at udarbejde bemærkninger til direktionens oplæg, som vil blive overleveret til det samlede Byråd i forbindelse med budgettemamødet i juni.

Budgettemamødet i juni måned markerer overgangen fra fase 1 til 2. På dette budgettemamøde vil Byrådet få mulighed for at drøfte direktionens budgetoplæg, inden det afgøres af Forhandlingsudvalget, hvilke budgetforslag, der skal arbejdes videre med og sendes i offentlig høring til august.

Når direktionens budgetoplæg overgår til den politiske forhandlingsfase, sker det med naturligt forbehold for, at resultatet af Økonomiaftalen kan være, at Økonomiudvalget i august må udmelde en anden ramme for arbejdet. I det tilfælde vil Økonomiudvalget træffe beslutning om, hvordan det videre budgetarbejde skal tilrettelægges.

Forhandlingsudvalgets sammensætning:

Med godkendelse af denne budgetvejledning fastsætter Økonomiudvalget Forhandlingsudvalgets sammensætning. Der lægges op til, at Forhandlingsudvalget består af borgmesteren og gruppeformændene, med den tilføjelse, at Socialdemokratiet har to pladser i Forhandlingsudvalget. Alle Udvalgsformænd inviteres til det første møde i Forhandlingsudvalget for at give en status på de respektive fagområder.

Inddragelse af borgere i budgetprocessen:

Forhandlingsudvalget sender i august måned en række budgetforslag i offentlig høring, hvor borgere og andre eksterne aktører har mulighed for at afgive et høringssvar. Alle indkomne høringssvar vil således tilgå Byrådet i forbindelse med budgetseminar ultimo august, og dermed kan Byrådet samlet vurdere, om der er emner, som skal indgå i de videre forhandlinger. Udover den offentlige høringsproces har borgere eller andre eksterne aktører mulighed for at indsende budgetforslag til kommunen ultimo juni, som ønskes medtaget i de politiske drøftelser.

Beslutning

Ad. 1) Godkendt.

Ad. 2) Forhandlingsudvalget blev aftalt, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Bilag

Politisk budgetvejledning 2025-28

Punkt 19: Opfølgning på Kommunaløkonomisk Forum 2024

00.30.10-S00-1-24

Forventet sagsgang

ØK

Anledning

Økonomiudvalget skal under dette punkt drøfte opmærksomhedspunkter fra konferencen Kommunaløkonomisk Forum 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomiudvalget:

1. At Økonomiudvalget drøfter opmærksomhedspunkter fra konferencen Kommunaløkonomisk Forum 2024.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget og direktionen deltog i starten af januar i konferencen Kommunaløkonomisk Forum 2024 (KØF). Under dette punkt bedes Økonomiudvalget drøfte opmærksomhedspunkter fra konferencen med henblik på at vurdere, om der er elementer, der skal arbejdes videre med i Mariagerfjord Kommune. Direktionen har på møde ligeledes drøftet opmærksomhedspunkter og vil på mødet i Økonomiudvalget fremlægge sine opmærksomhedspunkter.

Beslutning

Økonomiudvalget bemærkede blandt andet følgende 'overskrifter' fra KØF:

- Brugen af kunstig intelligens - anvendelse kan gøres gældende på de fleste fagområder i kommunerne.
- Samarbejde kommuner imellem på funktioner omkring økonomistyring, it-drift og løndrift, heri kan ligge besparelser, da der kan opnås øgede synergier grundet større udviklingspotentialer.
- Opkvalificering af sygeplejen i sammenhæng med det nære sundhedsvæsen, hvilket bidrager til at den forebyggende indsats kommer yderligere i fokus.
- Muligheden for øget brug af teknologiske tiltag på sundhedsområdet - herunder konkrete hverdagsaktiviteter for den enkelte borger.
- At der er mange opmærksomhedspunkter i forbindelse med frisættelsesdagsordenen - det kalder på en fornyet ledelsesforståelse.

Direktionen præsenterede de emner fra KØF, som de særligt ser, som værende aktuelle for organisationen at give fokus. Det gælder både af tværgående karakter på driften af velfærdsområde samt elementer, der er aktuelle at understøtte i forhold til kommunalbestyrelsens dialog med borgerne.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Bilag

Opsamling på KØF 2024 - til ØK møde 31 januar

Punkt 20: Indberettet likviditet 4. kvartal 2023

00.32.14-G01-1-23

Forventet sagsgang

ØK, BY

Anledning

I henhold til reglerne for Budget- og regnskabssystemer for kommuner skal der hvert kvartal udarbejdes en likviditetsoversigt efter "kassekreditreglen". Oversigten skal forelægges byrådet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Byrådet:

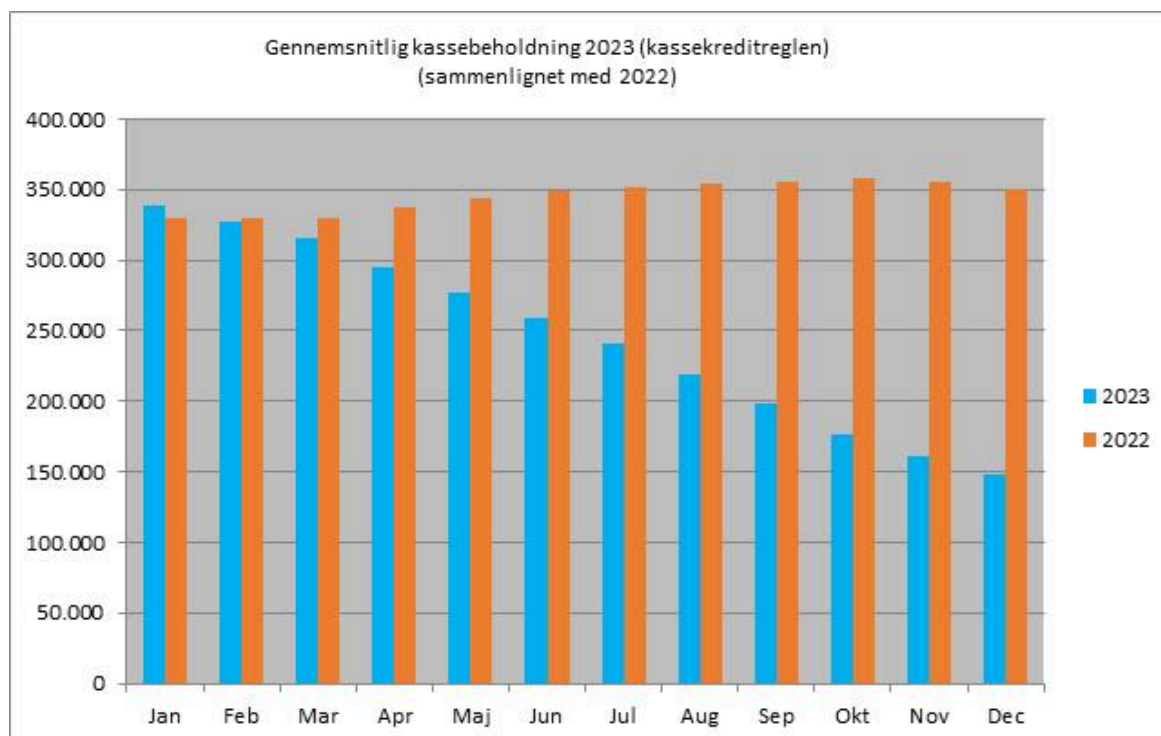
1. At likviditetsindberetning tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Likviditeten efter kassekreditreglen opgøres som gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi på kommunens likvide konti, dvs. nettoindeståender på bankkonti samt værdipapirer hos kapitalforvalterne Sparekassen Danmark, Spar Nord og Danske Capital.

Figur 1 viser udviklingen i likviditeten ultimo måneden i 2022 og 2023

Figur 1. Gennemsnitslikviditet ultimo måned

Som det fremgår har gennemsnitslikviditeten været nogenlunde konstant gennem 2022 for derefter af falde betydeligt gennem 2023.

Udviklingen i gennemsnitslikviditet skal ses i sammenhæng med regnskabsresultat det foregåede år, idet stigende/faldende kun gradvist slår igennem på gennemsnitsberegningen. Den stabile udvikling i 2022 skal således ses i

sammenhæng med regnskabsresultat 2021, som nogenlunde var i balance – dvs. årets udgifter og indtægter var i balance.

Faldet i (gennemsnits)likviditeten i 2023 skal ligeledes ses i sammenhæng med regnskab 2022, som udviser et likviditetstræk på 114 mio. kr., hvoraf kursregulering af kommunens investeringsportefølje tegner sig for 42 mio. kr.

Likviditeten er pr. 31. december 2023 opgjort til 148 mio. kr. Det er et fald på knap 50 mio. kr. i forhold til indberetning pr. 30. september 2023.

Nedenfor uddybes forventningerne til udviklingen i likviditeten.

Tabel 1 viser udviklingen i månedlig ultimolikviditet efter kassekreditreglen samt månedens likviditetstræk/likviditetsforøgelse for perioden 31. december 2022 til 31. december 2023.

Tabel 1 likviditetsudvikling

Dato (mio. kr.)	Ændring i likvid beholdning ¹	Gennemsnitslikviditet
31-12-2022	-80,0	349,7
31-01-2023	18,1	338,1
28-02-2023	58,3	327,6
31-03-2023	-43,6	316,0
30-04-2023	-60,6	295,4
31-05-2023	-25,3	276,8
30-06-2023	-14,2	259,2
31-07-2023	-1,2	240,2
31-08-2023	-26,7	219,3
30-09-2023	-17,9	198,3
31-10-2023	-17,4	176,8
30-11-2023	-23,5	161,2
31-12-2023	51,0	147,7
I alt Regnskab 2023 ²	-103,1	

1) (blank)/- angiver likviditetsforøgelse/likviditetstræk

2) Kursregulering 2023 udgør 10,5 mio. kr.

Gennemsnitslikviditeten er faldet fra 350 mio. kr. ultimo december 2022 til 148 mio. kr. ultimo december 2023.

Regnskab 2023 udviser et samlet likviditetstræk på 103 mio. kr. - heraf tegner kursgevinst på beholdning hos kapitalforvalter sig for ca. 10 mio. kr. Selve driftsresultatet udviser således et likviditetstræk på 113 mio. kr. Det vil de

kommende måneder forværre gennemsnitslikviditeten yderligere i takt med at likviditetstrækket får "helårseffekt".

Regnskab 2023 er endnu ikke endelig, idet der fortsat pågår bogføring af mellem-kommunal afregning, ligesom overførselsudgifter først registreres i regnskabet ultimo januar. Den samlede likviditetseffekt vedr. regnskab 2023 kan derfor endnu ikke opgøres.

Økonomiudvalget blev på møde den 22 november orienteret om forventningerne til den stigende aktivitet på anlægsområdet – og dermed yderligere forbrug af opsparede midler (overførsler) – i 2024 og 2025. Det vil medføre en yderligere nedgang i gennemsnitslikviditeten i løbet af 2024 og frem.

De likviditetsmæssige udfordringer er adresseret på økonomiudvalgets møde den 17. januar. Direktionen vil frem mod økonomiudvalgsmøde den 21 februar udarbejde en plan for håndtering af udfordringerne, herunder under hensynstagen til endelig regnskabsresultat 2023.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Punkt 21: Lånoptag 2024

00.30.10-S00-3-22

Forventet sagsgang

ØK, BY

Anledning

Byrådet skal tage stilling til lånoptag vedrørende regnskab 2023 samt om lånene skal hjemtages med fast eller variabel rente. Efter gældende lovgivning skal beslutning om lånoptag være besluttet på møde i Byrådet senest 31. marts, og optaget inden 30. april.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Byrådet:

- 1. At der hjemtages lån på 50,071 mio. kr. som fastforrentet lån - heraf 7 mio. kr. med løbetid på 10 år og 43,1 mio. kr. med løbetid på 25 år.
- 2. At lånet optages i marts 2024.
- 3. At der meddeles tillægsbevilling på 35,071 mio. kr. (merindtægt)

Sagsfremstilling

Kommunerne har i henhold til den såkaldte lånebekendtgørelse mulighed for at optage lån til en række anlægsudgifter mv. afholdt i regnskab 2022. Hertil kommer eventuelle yderligere lånoptag, hvor Indenrigs- og Sundhedsministeriet (ISU) har meddelt lånedispensation.

Mariagerfjord kommune har af ISU fået tilsagn om lånedispensation fra lånepuljen vedr. ny afregningsmodel for ejendomsskatter på 7 mio. kr. jf. bilag. Lånedispensationen meddeles på særlige lånevilkår. Låntagning skal således ske med en maksimal løbetid på 10 år og uden mulighed for afdragsfrihed.

Det samlede lånoptag kan herefter opgøres til 50,1 mio. kr., idet lån baseret på lånebekendtgørelsen tegner sig for 43,1 mio. kr., mens lånedispensation udgør 7 mio. kr. jf. tabel 1.

Tabel 1. Lånoptag 2024

1.000 kr.	Låneoptagelse 2024
Indefrossen grundskyld	10.193
Energibesparende foranstaltninger	5.996
Sanering - nedrivning og forskønnelse	1.135
Affaldshåndtering (Forsyningsområdet)	17.732
Kommunale havne	8.015
Lånebekendtgørelse i alt	43.071
Lånedispensation - ny afregningsmodel for ejendomsskatter	7.000
Lånedispensation i alt	7.000
Samlet lånoptag 2024	50.071

Størstedelen af lånoptaget relateret til lånebekendtgørelsen knytter sig til forsyningsområdet (affaldshåndtering), som fra 2025 overgår til et privat selskab. I den forbindelse overtager selskabet gæld - herunder lån på 17,7 mio. kr. i indværende år - som herefter ikke vil være en del af den kommunal opgjorte gældsforpligtigelse. Dernæst tegner "grundskyld", hvor

stigning i borgernes grundskyld siden 2019 er "indefrosset", og dermed først skal betales til kommunen ved ejerskifte, sig for 10,2 mio. kr.

Der er i budget 2024 budgetteret med låneoptag på 15 mio. kr. Låneoptag på 50,071 mio. kr. fordrer derfor, at der meddeles tillægsbevilling vedr. låneoptag på yderligere 35,071 mio. kr., som tilgår kassen.

Valg af lånetype

Afdragsfrihed

Der skal tages stilling til lånevilkårene for låneoptaget, idet det bemærkes, at der er knyttet særlige vilkår til lånedispensationen. Af det samlede låneoptag på foreslået 49,6 mio. kr. skal 7 mio. kr. optages som lån uden afdragsfrihed og med en løbetid på 10 år, mens det resterende lånebeløb på 43,1 mio. kr. kan optages med løbetid på op til 25 år, dog maks. 15 år, hvis der vælges afdragsfrihed.

Afdragsfrihed indebærer, at udgifterne i den afdragsfri periode mindskes for derefter – afhængigt af længden af den afdragsfri periode - at stige betydeligt. For ikke at pålægge kommunen store fremtidige afdragsmæssige forpligtigelser, anbefaler administrationen ikke, at der vælges afdragsfrie lån.

Lånemarkedet

Ifølge "Finansiell strategi" må variabelt forrentede lån maksimalt udgør 30 pct. af den samlede gæld. Aktuell udgør den variabelt forrentede gæld 16 pct. af den samlede gældsportefølje, og vil - hvis låneoptag på 49,6 mio. kr. optages variabelt - udgøre 24 pct. af gælden.

Ifølge "Finansiell strategi" gælder endvidere, at administrationen ved valg af variabel rente indhenter tilbud fra de pengeinstitutter, der har afdeling i Mariagerfjord Kommune samt Kommunekredit, mens fastforrentede lån alene optages i Kommunekredit.

Ifølge kommunekredit kan variabel forrentet lån optages til omkring 3,8 pct. p.a., mens de fastforrentede lån forrentes med en rente på omkring 2,8 pct. At renten på fastforrentede lån er lavere end variabelt forrentede lån er udtryk for usikkerhed med hensyn til renteutviklingen.

Fordelen ved et fastforrentet lån er først og fremmest sikkerhed for ydelsesprofilen, ligesom der - ved fremtidige rentestigninger - kan være en fordel ved på sigt at omlægge lånet, idet der - forenklet udtrykt - vil være en kursgevinst forbundet hermed. Det vil i givet fald betyde en reduktion i restgæld.

Fordelen ved variabelt forrentede lån er, at der ved faldende renter, vil være en gevinst i form af lavere fremtidige rentebetalinger. Aktuelt skal renten falde forholdsvist meget før det variabelt forrentede lån er mest fordelagtigt.

Den lave rente på fastforrentede låt tilsiger, at låneoptaget baseres på fastforrentede lån.

Økonomi

Lånesag 2024 indebærer tillægsbevilling (merindtægt) på 35,1 mio. kr.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Bilag

Lån vedr. ny afregningsmodel for ejendomsskatter

Punkt 22: Lukket: Orienteringssager

00.01.00-G01-167-21

Ingen bemærkninger.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Punkt 23: Lukket: Eventuelt

00.01.00-G01-145-21

Ingen bemærkninger.

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)

Punkt 24: Lukket: Underskriftsark

00.22.00-P35-1-24

Fraværende: Jens Riise Dalgaard (A) og Simon Linde (C)